

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Omfattande brand i mangårdsbyggnad, X-by, den xx-xx-xx, larm kl. 16.09.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undersökning på plats utfördes dagen efter branden klockan 10.00-14.00 (ca) av polisteknikerna XX och YY tillsammans med undertecknad brandingenjör Ulf Erlandsson. Denna rapport omfattar endast mina egna iakttagelser. Särskild polisrapport är upprättad.

OBJEKTET

Mangårdsbyggnaden ingår som en del i en jord- och skogsbruksfastighet med ett par ekonomibygnader. Huset ligger fritt och ganska avskilt från annan bebyggelse. Det har två våningar och en oisolerad krypvind. På framsidan finns en mindre utbyggnad med veranda och på baksidan en annan utbyggnad med köksingång, toalett och våtutrymmen. Stommen är timrad och huset är enligt uppgift byggt på 1870-talet. På bottenvåningen finns ett kök och ett stort vardagsrum samt hall och diverse biutrymmen. Toalett och våtutrymmen finns i en utbyggnad på baksidan. På övervåningen finns en liten trapphall, två ganska stora sovrum samt några förvaringsutrymmen. Yttertakets är av plåt ovanpå ett äldre så kallat sticketak. Uppvärmning sker med direktverkande el samt med en vedeldad braskasset i vardagsrummet på bottenvåningen. Elförsörjningen till huset sker via en grov kabel av flätade aluminiumtrådar som hänger på stolpar. På en stolpe vid tomtgränsen finns ett plåtskåp med huvudsäkringar. Därifrån fortsätter huvudkabeln till huset via en liknande kabel som ansluter på husets främre långsida över verandan. Omedelbart där innanför finns ingående huvudsäkringar, el-mätare samt ett par gruppcentraler.

HÄNDELSEN

Den aktuella torsdagen var regnig med kraftiga skurar omväxlande med stunder av upplysande väder. Enstaka åskknallar hördes i området, men det finns inga uppgifter om att det skulle ha åskat i närheten av X-by. Vindarna var svaga. Från i huset och familjens lilla barn vistades på annan ort. Från ca 10-tiden på förmiddagen jobbade mannen i familjen med en bil i en maskinhall cirka 40 meter från mangårdsbyggnaden. Vid 14-tiden åkte han iväg på några ärenden utan att gå in i huvudbyggnaden. Han märkte då ingen röklukt eller annat ovanligt. Strax efter klockan 16.00 upptäckte en bilist som passerade på vägen ca. 200 meter därifrån att det brann kraftigt i huset. Lågor slog ut från flera fönster på övervåningen. Den ingående el-kabeln hade redan lossnat från väggen och låg på marken. När räddningsstyrkor från Z-by (ca 5 km) och X-stad (ca 36 km) anlände var huset helt tillspillogivet.

UNDERSÖKNINGEN

Hela vinden och det övre bjälklaget är helt bortbrända och bara det nu löst liggande plåttaket återstår. De djupaste lägre brandskadorna finns tveklöst i familjens sovrum i västra delen av övre planet. I den delen är till och med takstolarna bortbrända. Men också trapphallen på övervåningen visar djupa brandskador. Brandskadorna i det östra sovrummet på övervåningen samt på bottenvåningen är däremot sekundära. En grundlig inventering av möjliga brandorsaker i sovrummet gav inget resultat, se polisens rapport: De två el-element av äldre typ som var placerade under fönstren var enligt ägaren aldrig påslagna. Vid kylig väderlek använde familjen i stället ett löst oljefyllt el-element, men eftersom det nu var sommar användes inte heller detta. En vedkamin som fanns i rummet hade eldningsförbud och hade inte använts på många år. Två sänglampor och en bordslampa som stod på en fönsterhylla bakom sängarna var enligt ägaren inte påslagna. Det var inte heller någon annan belysning eller den dator som stod på ett arbetsbord mot rummets östra vägg. Av dubbelsängen (resårbottnar i träram) återstod bara metalldelarna och av två skumgummimadrasser som legat på golvet under sängarna återstod knappast något. Ingen i familjen var rökare. Någon brandorsak har inte kunnat fastställas.

SPEKULATIONER

En möjlig brandorsak kan vara värmeutveckling i samband med blixtnedslag eller skada på el-systemet efter ett tidigare blixtnedslag. Teorin styrks av att det under dagen för branden, och även under veckorna före branden, varit mycket åska i den omgivande trakten. Ägaren till den brunna fastigheten uppger att det ca. två månader

innan branden var ett blixtnedslag som följde den ingående telefonledningen och brände av sladden till den telefon som fanns på samma bord som datorn i familjens sovrum. Vid det tillfället lagade han själv de avbrända telefontrådarna med hjälp av en så kallad "sockerbit". Andra skäl som talar för att branden kan ha uppstått genom en så kallad strömspik från ett åsknedslag är att flera grannar vittnar om att det varit störningar på både el- och telenätet i samband med brandtillfället. Dessutom vittnar den person som först kom fram till brandplatsen om att den ingående el-kabeln redan då hade lossnat från byggnaden och låg nere på marken.

ÅTGÄRDER

Polisens tekniker tillvaratog delar från den sönderbrända ingående el-kabeln samt de sönderbrända el-centralerna för att eventuellt skicka dem till SKL för undersökning av expertis.